

Daar is de huisarts 3.0

Een nieuwe generatie huisartsen staat te popelen om het bestuurdersstokje over te nemen. Christian de Groot en Anniëk Sonnenschein over de moderne bestuurder en de huisarts 3.0. “Het wordt tijd dat we ook iets gaan doen. Niet zeuren maar aanpakken!”

Toen ze begonnen met de studie geneeskunde wilden ze vooral huisarts worden. En zeker geen bestuurder in de zorg. Tien jaar later kijkt een groep huisartsen daar toch een beetje anders naar: voor de toekomst van het vak huisarts is het goed dat een nieuwe generatie huisartsen steeds harder aan de poorten rammelt.

Neem Christian de Groot, huisarts bij medisch centrum De Linden en huisarts Anniëk Sonnenschein, werkzaam bij medisch centrum De Plataan. Beide centra zijn onderdeel van zorggroep DOH in de regio Eindhoven, een voorloper binnen de (wijkgerichte) eerstelijnszorg, zowel rondom zorgvernieuwing als bij reguliere zorgprestaties. Ooit begonnen als een informeel samenwerkingsverband van huisartsen, nu een multidisciplinaire zorggroep met ketenpartners. Na tien jaar actief te zijn als huisarts en net de veertig te zijn gepasseerd, hebben De Groot en Sonnenschein de huisartsenpraktijk wel op orde. En dan begint het te kriebelen: ga ik me meer inhoudelijk specialiseren of kies ik voor de bestuurlijke kant van het vak? Toen beiden zich actief gingen bezighouden met het strategisch jaarplan van de zorggroep en zich inschreven voor de postdoctorale Masterclass Eerstelijnsbestuurders wisten ze het zeker: nieuwe tijden vragen om nieuwe bestuurders. En dat zouden zij weleens kunnen zijn, want willen huisartsen ook in de toekomst zorg dicht bij de patiënt blijven leveren, dan moet er volgens het koppel het een en ander veranderen. Sonnenschein: “Ik neem mijn verantwoordelijkheid. Huisartsen kunnen

heel goed commentaar leveren op de zorg en hoe dingen georganiseerd zijn, maar het wordt tijd dat we ook iets gaan doen. Niet zeuren maar aanpakken!”

Niets ten nadele van de huidige bestuurders-huisartsen, hoor. Die hebben met het opzetten van zorggroepen en het realiseren van tal van zorgpaden prachtig werk verricht waar de eerste lijn dagelijks de vruchten van plukt. Maar de voorlopers van wellicht zijn inmiddels vaak tegen of over de 60 jaar en willen het bestuurdersstokje overdragen aan een nieuwe generatie. Bovendien ziet de wereld er anno 2017 toch net even anders uit dan die van het begin van deze eeuw. Dat vraagt om een ander type bestuurders.

Visie op het vak

De twee hebben een visie op de toekomst van de eerste lijn. “Het sociaal domein, wijkgericht werken en ga maar door. Huisartsen zullen veel meer op

*Huisartsen moeten
veel meer op het niveau
van de wijk en regionaal
acteren*

het niveau van de wijk en zelfs regionaal moeten acteren en samenwerken. Een enkele praktijk die afspraken wil gaan maken met zorgverzekeraars, dat gaat niet werken. Huisartsen die regionaal de handen ineen slaan, staan veel sterker richting zorgverzekeraars en zorgpartners”, zo stelt De Groot.

“Neem de Wmo en de jeugdzorg. Nu moet de gemeente met drie verschillende zorggroepen aan tafel. Beter is het als de gemeente één aanspreekpunt heeft. Misschien moeten zorggroepen wel gaan fuseren op termijn. Want alleen door samenwerking sta je sterk”, vult Sonnenschein aan.

Kortom, de huisarts als frontoffice zichtbaar voor de patiënt, terwijl regionaal afspraken zijn gemaakt over zorg voor kwetsbare ouderen of palliatieve zorg.

Nieuwe technologie

Daarnaast zullen huisartsen meer open moeten staan voor nieuwe technologie. Iedereen heeft de mond vol van eHealth, maar in de praktijk komt nieuwe technologie vaak niet verder dan een project. Van implementatie in de werkprocessen is meestal geen sprake. Een gemiste kans, zo stelt Sonnenschein. “Laat ik voorop stellen dat de aversie tegen eHealth niet leeftijdgebonden is, maar de huisarts 3.0 komt er wel aan. De huisarts 1.0 wil in controle zijn door alle patiënten te zien en te volgen. Dat is niet houdbaar. De huisarts 2.0 denkt mee over wat bijvoorbeeld het internet kan bieden, maar schroomt om de stap te zetten. De nieuwe generatie huisarts 3.0 ziet uiteraard de patiënt, maar volgt ook de patiënt op afstand door de bloedwaarde via een app te zien, digitaal afspraken te maken en het dossier te delen met patiënten. Zelf schaar ik me onder die groep huisartsen.”

De Groot vult aan: “De leverancier van mijn huisartsinformatiesysteem krijgt het digitaal aanvragen van herhaalmedicatie maar niet voor elkaar. Ik werk nog steeds met een fax. Hoe leg ik dat

Nieuwe tijden vragen om nieuwe bestuurders en dat zouden huisartsen Christian de Groot en Annik Sonnenschein weleens kunnen zijn.

de patiënt uit? Dat zullen we trouwens ook veel meer moeten doen: niet denken vanuit wat goed is voor de huisarts, maar vanuit wat goed is voor de patiënt. Dat betekent meer service bieden en technologie inzetten waar het nuttig is.”

Strategie en organisatie

Over een paar maanden ronden ze de Masterclass af. Dan zijn deze twee huisartsen beschikbaar als bestuurders. Ze zullen altijd huisarts blijven, maar op projectbasis willen ze als bestuurder aan de slag. Sonnenschein: “Huisartsen die denken en besturen vanuit de inhoud blijven we hard nodig hebben.

Maar zorgpaden en kaderartsen, het staat allemaal op de rit. Naast inhoudelijke zorgprofessionals hebben we bestuurders nodig die geïnteresseerd zijn in strategie en organisatie. Huisartsen die in staat zijn collega's mee te nemen in de nieuwe werkelijkheid.”

De Groot: “Veranderingen gaan geleidelijk, zeker in de zorg. We willen dan ook iets in beweging brengen. Verder gaan dan de beweging Het Roer Moet Om. Dat heeft wel veel bereikt, maar denkt in onze ogen te veel vanuit de individuele huisartsenpraktijk. Wil ik over vijftien jaar mijn patiënt dezelfde zorg kunnen bieden, wil ik dat mijn opvol-

ger dit mooie vak kan uitoefenen door dicht bij de patiënt te staan, dan moeten huisartsen zich anders gaan organiseren en gaan digitaliseren. Als we niet durven te veranderen, kapen anderen ons mooie vak.”

Als onderdeel van de Masterclass Eerstelijnsbestuurders organiseren Christian de Groot en Annik Sonnenschein nog dit jaar een congres over besturen nieuwe stijl en de huisarts 3.0. <<

Tekst: Niels van Haarlem

Foto: Peter Visser